

Karawankenbote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donosalec) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,08 za millimeter stolpec

Stev. 2.

Krainburg, 7. januarja 1942.

Leto 2.

Osvajajoč uspeh nabiranja zimske pomoči

Oddanih je bilo nad 32 milijonov komadov - 1260 vagonov je že odpremljenih - Ponosen uspeh fronte v domovini

Berlin, 6. januarja. Po prvih začasnih štetjih, ki so bila na razpolago do nedelje opoldne, je imelo nabiranje kožušnih, volnenih in zimskih reči za fronto naravnost osvajajoč uspeh. Do tega časa je bilo oddanih daleko nad 32 milijonov komadov različnih vrst.

Med oddanimi predmeti se nahajajo med drugim:

1.511.079 kožuhov, kožušnih telovnikov in drugih kožušnih oblačil, 1.274.353 srajce, 1.208.660 spodnjih hlač, 3.058.601 spodnjih jopičev, puloverjev, volnenih telovnikov, 3.714.930 šalov, 37.836 mufov, 639.937 prsnih in pljučnih varovalcev, 1.092.388 opasnic, 5.026.583 dolgih in kratkih nogavic, 61.697 kožušnih in vrhnjih čevljev, 75.799 smučarskih čevljev, 376.229 smučil, 1.779.940 naglavnih zaščitnikov, 2.219.171 rokavice, 3.963.730 volnenih zapestnic, 861.193 kolenic, 1.324.068 varovalcev ušes, 2.678.169 raznih oblačil, 994.666 volnatih in kožušnih sukenj in ogromna količina drugih pripravnih volnenih in kožušnih stvari.

Doslej se je moglo spraviti v tek 1260 vagonov toplih reči na vzhod ali pa v napra-

ve za predelovanje; v raznih večjih mestih so bili predmeti zimske opreme na kolodvorih izročene skupinam čet, odhajajočim na vzhodno fronto.

Nemški narod je s skoraj neprekosljivim navdušenjem ustregel Führerjevemu pozivu, da pomaga z darili zimskih reči našim vojakom v mrzlih pustinjah na vzhodu. Naval na nabiralna mesta je bil v nedeljo tako velik, da veliko tisočev ni prišlo na vrsto. Neštevilni rojaki so nadalje sporočili da do 4. januarja še niso gotovi z izdelavo in predelavo zimskih reči, ki jih nameravajo podariti, in da bi preko svojega dosedanjega prispevka dali na razpolago še nadaljnja oblačila.

Reichsminister dr. Goebbels je zato odredil, da se zbirka podaljša za en teden do vključno 11. januarja.

Nemški narod si je s ponosnim izidom nabiranja toplih reči za vzhodno fronto postavil spomenik. S skoraj neprekosljivim navdušenjem je nemški narod dal do zadnjega vse, da pomaga na vzhodnih puščavah borečim se bratom. O izvedbi nabiranja v Südkärntnu poročamo na drugem našega lista.

Glavno mesto Filipin, Manila,

ki so ga zasedle japonske čete. — Pogled na del pristaniških naprav v Manili.

(Scherl-Archiv, Zander-Multiplex-K.)

Brunei in otok Labuan so zasedli Japonci

Nadaljnji veliki napredki v boju proti Angliji in USA

Tokio, 6. januarja. Kakor je oddelček vojske cesarskega glavnega stana v ponedeljek objavil, so na britanskem severnem Borneu izkrcane japonske čete dne 31. decembra 1941 zasedle mesto Brunei in dne 1. januarja 1942 otok Labuan na vzhodu brunejskega zaliva.

Brunei, glavno mesto istoimenskega sultanata, ima okroglo 12.000 prebivalcev. V mestu je precej razvita tkalska industrija in tudi trgovina z žlahtnimi kovinami je znatna.

Proti Corregidoru, Olongapou in Malolosu

Tokio, 6. januarja. Mornariški oddelček cesarskega glavnega stana je v ponedeljek objavil, da si japonsko mornariško zračno brodogojstvo prizadeva uničiti ostanke

sovražnih čet na Filipinah s tem, da ponavlja od 1. januarja naprej silne napade na otok Corregidor, vojaško luko Olongapo in zračno oporišče Malolos.

Saito o izgubah bojnih ladij USA

Tokio, 6. januarja. Ker je devet bojnih ladij USA potopljenih ali poškodovanih, ne ostane v Pacifiku Zedinjenim državam nobena znatna vojna ladja, — tako piše japonski mornariški komentator Saito v časopisu »Jomiuri«. Izmed devet bojnih ladij, ki ostanejo Zedinjenim državam v Atlantiku, je zastarela »Arkansas« oborožena le z dvanajstcolnimi topovi, med tem ko sta

dve drugi ne manj zastareli ladji razreda »Texas« opremljeni vsaka z dvema 14 colnima topovoma in sta, ko so jih modernizirali, izgubili še na hitrosti, ki je padla na 19 vozlov. Vse tri ladje so komaj še za vežbe uporabne in ne bi mogle nikoli vzdržati novih japonskih bojnih ladij. Vsled tega ostane Zedinjenim državam le še šest bojnih ladij, med tem, ko jih je japonska ob pričetku spopada s Kitajci imela že deset.

Nov napad na Havaj

Tokio, 6. januarja. Japonske vojne ladje so napadle neko havajsko luko in težko poškodovale neko vojno ladjo USA. Povrh so razdejale tudi važne vojaške naprave.

Bombe na postojanke pri Feodoziji

Napadi po dnevi na Anglijo - podmornice potopile 20.000 brt.

Iz Führerjevega glavnega stana, 6. januarja. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 5. januarja naznanilo:

V srednjem odseku vzhodne fronte so bili zopet uspešno odbiti številni sovražniški napadi in sunki. Na ostalih odsekih fronte, je le deloma bojna delavnost.

Napadi močnih skupin bojnih in lovskih letalcev so bili naperjeni proti sovražnim postojankam in ladjam v prostoru pri Feodoziji. Na pet velikih ladjah je po bombnih zadetkih nastal požar. Dva rušilca in neka velika trgovska ladja so bili z bombnimi zadetki težko poškodovani.

V teku oboroženih izvidov proti Veliki Britaniji so bojna letala po dnevi uspešno napadla pristaniške in radijske naprave na otokih Farøer in Shetlands kakor tudi industrijske naprave na angleški vzhodni obali.

Podmornice so potopile v Atlantiku, v Lednem morju in v Sredozemskem morju štiri ladje, med temi nekega velikega tankerja, s skupno 20.000 brt. Dve nadaljnji ladji sta bili poškodovani vsled torpednih zadetkov.

V severni Afriki se niso vršila večja bojna dejanja. Skupine nemškega zračnega brodogojstva so napadle britanska letališča, mole in postojanke zračnega

obrambnega topništva pri Benghasiju in so uspešno metale bombe na obrežno cesto. V bojih v zraku je bilo sestreljenih pet letal.

Na otoku Malti so bili uspešno nadaljevani napadi iz zraka proti britanskim letališčem.

Poskusi posamičnih britanskih bombnikov, napasti severno nemško obrežno ozemlje, so ostali brez uspeha. Civilno prebivalstvo je imelo nekaj ranjenih.

86 britanskih ladij potopljenih

Iz Führerjevega glavnega stana, 6. januarja. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 4. januarja naznanilo:

V južnem odseku vzhodne fronte se je bojno delovanje ob hudi zimi omejevalo na krajevna podvzvetja izvidniških čet in topniško motilno obstreljevanje. V srednjem in severnem odseku fronte je nasprotnik nadaljeval svoje napade. Ti so bili odbiti v trdih bojih, deloma s protinapadi. Krajevne vdore smo dali pod zaklep. Zračno brodogojstvo je podnevi in ponoči napadalo pristaniške naprave in ladijske cilje kakor tudi letališče v Feodoziji. Več letal je bilo razdejanih ali poškodovanih na tleh. V luči se je zaradi bombnega zadetka potopila neka mala trgovska ladja. Težko poškodovana (Nadaljevanje na 2. strani.)

Veliko angleško izdajstvo

—> Krainburg, 6. januarja.

Kakor poročajo iz Londona, se je britanski zunanji minister Eden s smehljajem na ustih vrnil v London od svojega prošnjega poseta pri Stalinu. Nadalje poročajo, da so ga bili spremljali sovjetski fanatiki, pri njegovem sprejemu pa so se Britanci opremili z zastavicami, ki so kazale kladivo in srp, in da so celih pet minut rjuli ne morda svoj God save the King, ampak sovjetsko internacionalo. Ogoljufan, napačno voden narod krčevito zatiska oči z vso trmo Britanca, ko se spušča v bolševiško brezdnost. Kajti angleška politika se je do zadnje niti predala bolševizmu in tako podvzela zločin proti zapadni kulturi, ki je pregrozen, da bi ga moglo v vseh njegovih učinkih spoznati preprosto angleško ljudstvo. Angleški Churchill je čisto oficijelno izročil evropski kontinent bolševizmu, da reši samega sebe. Le kaj, ko bo ostala ta samoobramba brez koristi in je bolševiška kuga že danes zlokobno razkrojila soke Anglije ter ugonobila celo angleško truplo.

Edenov list, »Daily Telegraph«, piše o pozdravu svojega gospodarja in mojstra, ki je zabredel v zlačinsko smešnost, v ponedeljkovem uvodniku, da je Stalin v Moskvi napram Edenu stavil zahtevo, katero je ta odobril, da Anglija in Zedinjene države v primeru zmage zaveznikov prepustijo bolševizmu proste roke v srednji, zapadni in južni Evropi. Z drugimi besedami: Anglija je pristala na to, da v primeru zmage izroči celo Evropo bolševizmu. Kaj to pomeni, je nekoč povedal Churchill osebno. Nočemo se baviti z njegovimi protibolševiški izjavami po 1920. letu. Zadostuje naj, da je še 14. decembra 1930. karakteriziral bolševizem na sledeči način: »Bolševizem nalikuje tujerodni spaki, ki živi v našem modernem svetovnem redu. V njegovih žilah se pretaka mrzla kri takega plazilca. Dela tako, da izkorišča najnižje človeške nagone in strasti; tem zadostiti, je njegov najvišji cilj, vendar pa s tem ne more uspeti. To, kar opazujemo v sovjetski Rusiji, je razvoj navzdol do kulturne stopnje nižjih življenjskih bitij. Komunizem nalikuje raku, ki se hrani iz krmoglega trupla, ga muči in uniči. Katero zdravo telo bi hotelo na lastni koži eksperimentirati«

Kakor v gorah

morajo tukaj možje plezati po trdo zamrzlih stenah globoko izkopanih oklopnih rovov.

(PK.-Aufnahme:

Kriegsbericht Maltry, HH., Z.)

Grof Ciano je govoril v Bologni

„Kdor odstrani Kreml, reši civilizacijo“

Rim, 6. januarja. Ob priliki 17. povratka 8. januarja 1925. je v soboto govoril zunanji minister grof Ciano na velikem zboru v Bologni. Italijanski zunanji minister med drugim našteva poskuse, ki jih je podzela Italija, da razčisti razmere v Evropi. Toda sistematično so zavrnil vsak poskus, da bi se položil temelj za iskreno mednarodno sodelovanje, kakor je tudi zahtevek Italije glede njene bodočnosti našel gluha ušesa. V rokah imamo neopovrgljive dokazne, ki jih bomo ob primernem času iznesli, je izjavil grof Ciano, da se je Anglija med tem, ko se je z nami pogajala glede raznih dogovorov, istočasno dogovorila z zavratnimi morilci v Atenah in v Belgradu in v senci pripravljala zaroto, ki naj bi Italijo potopila v lastnem morju.

Italijanski minister je nato obširno prikazoval sedanji boj, ki ga vodi Italija skupno z Nemčijo in zavezniškimi narodi proti starim sovražnikom, predvsem pa proti bolševizmu, kojega dokončna odstranitev je bistveni predpogoj za ohranitev narodnega imetja, domovij in rodbin Italije. »Kdor odstrani Kreml, reši civilizacijo sveta. Glede tega ni nobenih iluzij. Kajti ako bi bil triumfiral bolševizem, bi on tudi kmalu premagal samo Anglijo in Ameriko«. Vemo, da imamo opravka z močnim in odločnim nasprotnikom, toda mi bomo še močnejši in še odločnejši od njega. Grof Ciano je na koncu naslovil pozdrave na nemške tovariše, ki se boriho hladne krvi in odločno, kakor tudi na soborce izmed drugih narodov.

Polni zadetki na moskovskem kolodvoru

Trajni obrambni boji ob hudem mrazu

Iz Führerjevega glavnega stana, 6. januarja. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 3. januarja naznanilo:

V južnem in severnem odseku vzhodne fronte so le krajevna bojna dejanja. Obrambni boji na srednjem odseku trajajo še ob hudem mrazu. Številni nasprotnikovi napadi so izpodleteli ob odločni odporni volji naših čet.

Zračno brodovje je poseglo s skupinami bojnih in lovskih letalcev v boje na tleh, in na več krajih v nizkem napadu razbilo zbiranje sovjetskih sil.

Pri nočnih napadih na Moskvo so nemška letala dosegla polne zadetke na nekem kolodvoru in v skladiščih.

V severni Afriki je po večtedenskem junaškem odporu nemško-italijanskih čet sovražnik zasedel Bardijo. V prostoru okrog Agedabije je živahno obojestransko izvidniško delovanje. Britanske avtomobilske kolone so bile razpršene po napadih iz zraka.

Uspešni napadi iz zraka so bili naperjeni proti britanskim letališčem na otoku Malti.

Uničevalni napadi zračnega brodovja na vzhodu

Iz Führerjevega glavnega stana, 6. januarja. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 2. januarja naznanilo:

Na vzhodu je sovražnik na številnih mestih nadaljeval svoje napade. Posamična vdorna mesta smo stavili pod zaklep, druga pa s protisunki odpravili. Zračno brodovje je podpiralo obrambne boje vojske in je izvršilo stanovitne uničevalne napade proti sovražnikovim zvezam v zaledju. Močne skupine bojnih in lovskih letalcev so tudi včeraj napadle sovražne sile, ki so se izkrcale pri Feodoziji na Krimu. Potopljena je bila neka trgovka ladja srednje velikosti in neka manjša vojna ladja, zažgane so bile tri večje tovorne ladje in težko poškodovane štiri prevozne ladje.

V severni Afriki ni bilo nobenih večjih bojnih dejanj. Pri Agedabiji odbiti Britanci so vsled napadov močnih skupin nemških bojnih letal utrpeli občutne izgube.

Vedno ponavljajoči se napadi iz zraka proti letališčem na otoku Malti se uspešno nadaljujejo.

V času od 24. do 31. decembra 1941. je britansko zračno brodovje izgubilo 58 letal, med temi 33 nad Sredozemskim morjem in v severni Afriki. V istem času smo v boju proti Veliki Britaniji izgubili 18 lastnih letal.

Padec Manile

(Nadaljevanje z 2. strani.)

čutljiv članek angleškega lista »Times«. Ta piše med drugim: »Mesto Manila je včeraj padlo v roke japonskih napadalcev. Prazni bi bili sedaj izbruhi javkanja zbog tega, da v letih pred vojno niso zgradili v teh vodovjih nobenega oporišča, nobene važne trdnjave ameriške mornarice, ki bi skrbela za lastno obrambo in obvladala zapadni Pacifik v taki legi, ki je Aziji za nekaj tisoč milj bližja od Harboura. Japonska je sedaj za celo etapo bližja cilju, da se ustali na novi in obvladajoči točki v zapadnem Pacifiku, in kadar bo dovršena osvojitve Luzona, bodo postale proste ogromne armade in brodovja, da lahko posežejo vmes drugod. Vsekakor je za amerikansko mornarico resna izguba njenega zadnjega pristanišča, ki je bil Aziji bližje od Havaja.

Ogrožena so vse britanska in nizozemska posestva.

Mornariški oddelek cesarskega glavnega stana je v posnetku dal pregled o uspehih proti Filipinam. Po tem pregledu so bili doslej potopljeni:

Štirje sovražni rušilci, sedem podmornic, pet trgovskih ladij. Težko poškodovane so bile dve specialni ladji in 30 velikih ali manjših trgovskih vozil, delno poškodovani, en rušilec, dva manjša patrolna čolna in štiri trgovska vozila, vplenjena ena trgovska ladja. Od sovražnih letal so bila skupno sestreljena 103 in na tleh uničenih 360.

Vojaške poldivce zavzetja Manile so, kakor poročajo iz podučene strani, izrednega strateškega pomena v tem oziru, da je popolnoma obkoljena manilska luka vstevši naprej potisnjene utrdbene naprave; vsled tega ne bo več mogoč umik tamkaj nahajajočih se sovražnih bojnih sil na morju in na kopnem. Večji del doslej uporabljenih edinic japonske mornarice bo pa postal prost za nove naloge.

Panika v Ameriki

Lizbona, 6. januarja. Amerikanski časopis »Times«, ki je sedaj dospel v Lizbono, objavlja v svoji božični izdaji razpoložajne slike o paniki, ki je izbruhnila v širokih krogih prebivalstva USA vsled vesti v izbruhu vojne. Celo v New Yorku je bilo razburjenje nepopisno. Ljudje so na ulici po prvih glasovih sirene vzklikali: »Moj Bog, Hitler prihaja!« Prišel je takoj množestveni pobeg iz večjih mest. Da se prebivalstvo odvrne, so amerikanske oblasti podnetile naravnost zverinsko ščuvanje proti Japonci in Nemčiji. V šolah navažajo za razlikovanje Japoncev in Kitajcev kot spoznavalne znake Japonca »lazečo hojo, naočnike in žmulaste ustnice«.

Nervoza prebivalstva se izraža tudi v tem, da stalno iz strahu nakupuje, tako da so že popolnoma razprodani na pr. moka, sladkor in kava kakor tudi sveče, žepne svetilke, škropilnice za obrambo pri zažigalnih bombah. Tudi pušk in pištol ni več dobiti, ker se skuša prebivalstvo oborožiti, boječ se čet padalcev.

Po preračunu »New York Sun« je sedaj v Zedinjenih državah nad en milijon Japoncev, Nemcev in Italijanov interniranih ali postavljenih pod nadzorstvo. V več mestih so bila izdana navodila na prebivalstvo, kako se morajo državljanji boljše nadzorovati.

Gusarski čin USA proti Finski

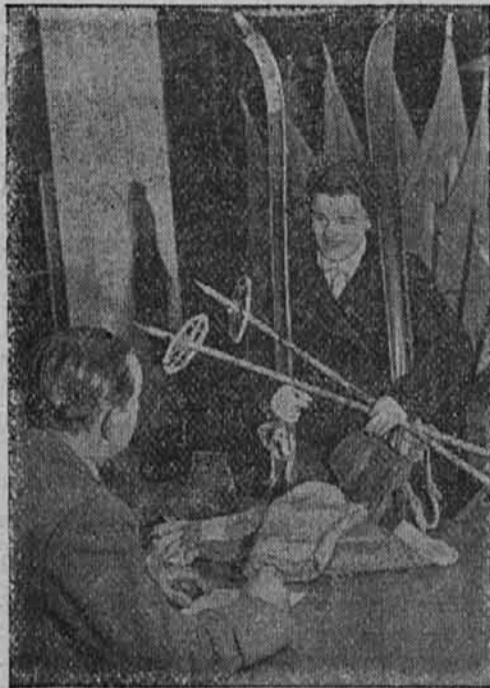
Helsinki, 6. januarja. Finska vlada je vložila oster protest proti zaplembi od leta 1941. v lukah Zedinjenih držav ležečih ladij, ki jo je odredil odbor za plovbo v USA. Ker je že ob priliki angleške vojne napovedi Finski bilo zaplenjenih pet finskih ladij v britanskih oporiščih na zapadni polobli in so britanske oblasti ugrabile tudi večje število finskih vozil v lukah angleške matične države, je z zaplembo 16 finskih ladij v USA vsled anglo-amerikanskega morskega razbojništva šel v izgubo največji del finskega atlantskega brodovja, ki je obsegalo okrog 240.000 brt.

Nemška gimnazija v Essegu (Osijeku). Poleg nemškega učiteljskega je dobilo mesto Esseg zdaj še nemško gimnazijo, ki so jo te dni s primerno svečanostjo otvorili. Otvoritvene slavnosti sta se udeležila tudi vodja nemške narodnostne skupine na Hrvatskem Altgayer in poročevalec za narodnostna vprašanja pri nemškem poslanstvu v Zagrebu dr. Hruschka. Zavod šteje okrog 1000 dijakov.

Opazovalno krdelo v ničijeji deželi
Izvid glede vasi je končan, nalog izvršen. Pet ujetnikov privedejo nazaj k lastnim črtam. Previdno in, kakor vedno, zavarovani, kajti vsak hip lahko nalete na zahrbtnega nasprotnika.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Bauer, PBZ. Z.)

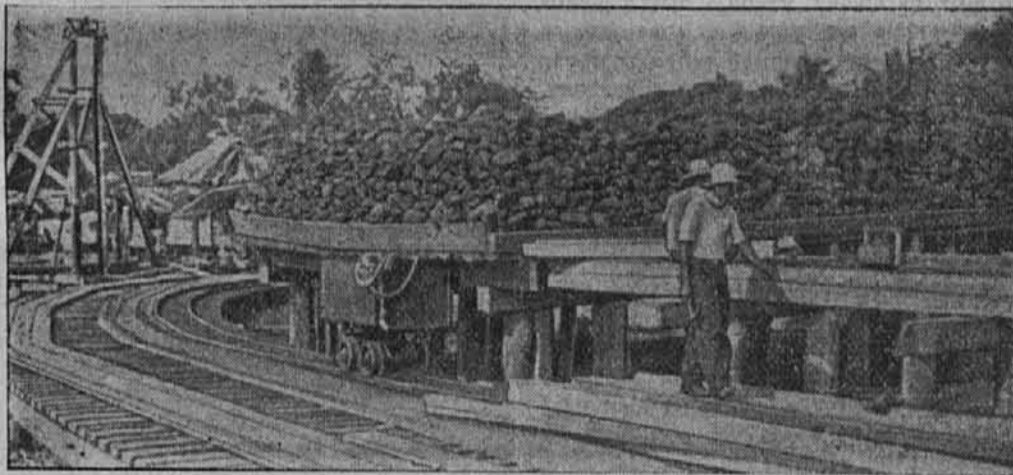
Mi darujemo naše smuči!
Smuči so v tem boju orožje, ki spada k opremi vojakov na fronti. Zato damo tudi mi — kakor ta športnica — naše smuči in našo smučarsko opremo.

(Scherl, Zander-Multiplex-K.)

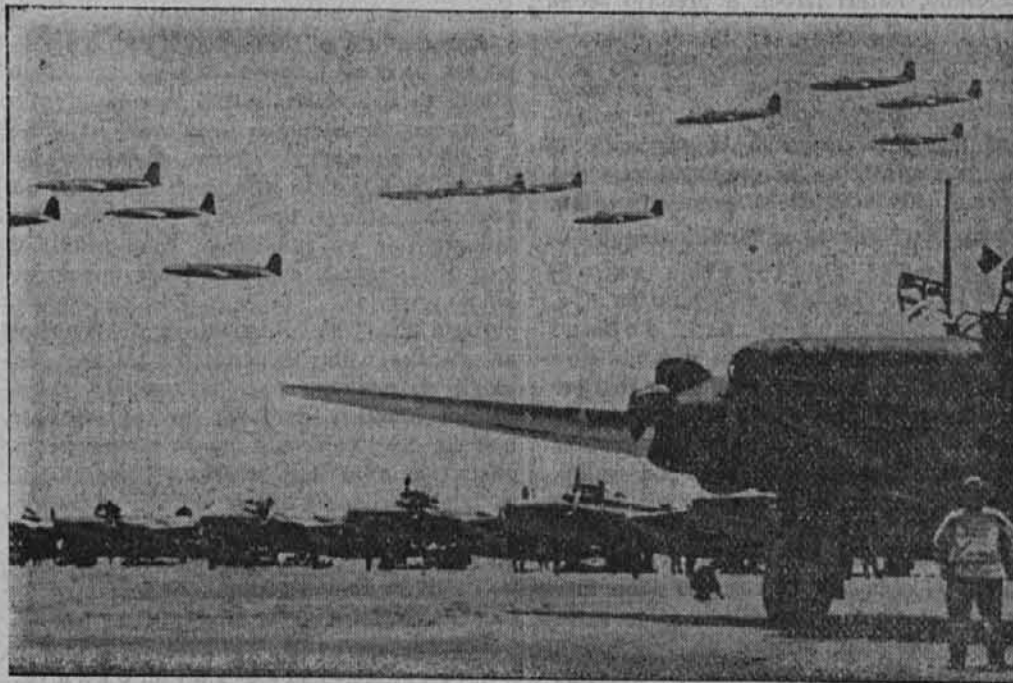
Vzorna gradnja mostu,
ki jo izvršuje državna delovna služba na vzhodu. Podolžne mostnice privažajo in gradijo.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Arnold RAD., Zander-Multiplex-K.)

Uspešni boj Japoncev na Filipinah
Prostor za natovarjanje kromove rude na obrežju Zambalesa, severnozpadno od Manile, glavnega mesta Filipin.

(PBZ., Zander-Multiplex-K.)

Učinkovito napredovanje japonskega zračnega brodovja
Nek oddelek zapuša svoje oporišče za polet proti sovražniku.

(Atlantic Zander-Multiplex-K.)

Gospodarstvo in socialna politika

Nemško pravo o davku na poslovni promet

Diskont zmanjša povračilo (plačilo) in se ima izločiti iz merila za obdavčenje. Če pa da izdajatelj menice podjetniku, postane predmet plačilnega donosa in s tem del povračila. Nasprotno se pa smatrajo diskontni stroški za stroške meničnega posla, so torej poslovni stroški podjetnika in se ne odtegnejo.

Plačilo se smatra za sprejeto, če je prejel davčni zavezanec za svojo dobavo ali kako drugo dajatev — protidajatev bodisi v denarju ali denarni vrednosti in če so njegovi pravni zahtevki iz poslovnega opravila poravnani. To bi bil slučaj pri prevzetju menic ali čekov mesto plačila in sicer le tedaj, če imajo zadostno kritje (namreč menice in čeki). Da se ta gospodarsko zanesljivi faktor pri obdavčenju zamore izločiti, določa § 46 USTDB, da se pri prevzetju menic ali čekov za kako dobavo povračilo (plačilo) smatra le tedaj za sprejeto, če se menice ali čeki vnovčijo ali izročijo tretji osebi in sicer za ceno, ki je bila pogojena pri vnovčenju ali oddaji tretji osebi, t. j., da se odbije diskont, prištejejo pa se stroški diskonta. V prometu brez plačila v gotovini velja praviloma jamstveni predpis v knjigah dolžnika ali kake tretje osebe (poštno čekovni urad, bančni žiro) kot prevzem plačila v smislu poslovno davčnega prava.

Lastna uporaba ni dobava in je kot samostojna zadeva po predpisu § 1 točka 2 UStG podvržena poslovnemu obdavčenju. Ker pri lastni uporabi ni določeno nikako povračilo (plačilo), zastopa to mesto cena, ki jo običajno plačujejo nadaljnji prodajalci na kraju in ob času prevzema za predmete enake ali slične vrste.

Pri prenosu pravic, ki so v zvezi z lastnino zastavne listine, velja kot pogojno povračilo cena zastavne listine prišteveni svoto dotične zastave.

Pri menjavi, pri menjavi sličnih poslih in pri oddaji mesto plačila se smatra vrednost vsakega posla kot povračilo za drug posel. Menjava nastane, če plačilo za dobavo ni v denarju, pač pa v protidobavi, menjavi sličnih poslovanja, če je povračilo za storitev dobava ali kakršna koli storitev (delo). Predaja mesto plačila je v gospodarskem oziru slična menjavi ali menjavi sličnemu poslu in se po poslovno davčnem pravu temu primerno obravnava. Razloček med prvim in drugim slučajem je (namreč med menjo ali menjavi sličnim poslom ter predaji mesto plačila) državljansko pravnega značaja. Menja ali menjavi slični posli ima za podlago pogodbo na izpolnitev storitve nasproti zopetni storitvi, ko nasprotno pri predaji mesto plačila — ne oziraje se na preje dogovorjeno plačilo dobavitelj v gotovini — iz katerega koli vzroka stopi na mesto dolžne storitve, kaka druga storitev stopi pa na mesto izpolnitve. Če je pa prodajalec podjetnik, je njegova storitev obdavčljiva.

K plačilu ne spadajo takozvane tekoče postavke. To so zneski, katere prejme in izda podjetnik v imenu in na račun drugega, to se pravi: biti morajo neposredni pravni odnosi med osebo, od katere podjetnik prejme in med osebo, kateri izroči. S predajo se ne sme poravnati lasten, temveč tuj dolg. Tekoče postavke so takorekoč zneski, ki se opravljajo po poverjeniku, ki se ne tičejo poslovnega opravila podjetnika; te postavke ne smejo biti stroški, ki nastanejo iz lastne obveznosti na pr. predumji za sodne stroške, ki jih da klient svojemu odvetniku.

Od plačila (inkasa) se lahko odtegne:

1. Izdatki podjetnika za odpošiljatev in za zavarovanje, ki mu nastanejo pri dobavi stvari na odjemalca, v kolikor te izdatke pri obračunu odjemalcu naznani. Predpogoj pa je, da podjetnik odpremi in zavaruje oddano stvar po kakem drugem samostojnem podjetniku. Stroški za prevoz, ki nastanejo pri dobavi predmeta ali za stvarino pri izdelavi porabljeni stroški, ne spadajo sem, to so stroški podjetnika, ki imajo pač vpliv na ceno, niso pa v nikakri zvezi z odpošiljativjo in zavarovanjem ob času dobave na odjemalca. Brezpomembno pa je, če se izvrši naznanilo teh stroškov s posebno postavko glede pošiljativne in zavarovanja, ali če se glede višine onih stroškov, ki so zapopadeni v skupni ceni zaznamujejo kot izdatki v obračunu:

Prevozniki, vozniki blaga in najemniki tovornih voznikov lahko odračunajo od plačila vse izkazane izdatke, da so odpravo in zavarovanje oseb ali stvari izvršili po drugem podjetniku, četudi niso izvršili nikake dajatev, temveč le neko drugo delo. V tem slučaju ni treba označiti tega v obračunu.

2. Stroški za zavoj blaga (n. pr. vreče, zaboji, steklenice itd.), če jih dobavitelj vzame nazaj in povračilo — plačilo zmanjša za njihovo vrednost.

3. Izdatki prevoznikov, voznikov blaga in trgovskih agentov na carini in plačilu davka, katero plačajo za svoje naročnike.

Brzi preodkaz zaslužka

Podana je sedaj možnost, da se dosti hitreje kakor prej izvede preodkaz prihrankov zaslužka od italijanskih delavcev iz ljubljanske province, ki so zaposleni v obmejnem novem ozemlju Reicha. Potrebno je, da v to svrhu izvršijo obratovodje v prilog takih delavcev vplačila s točnim zaznamkom: »Preodkaz plače italijanskih delavcev iz ljubljanske province« pri enem spodaj navedenih denarnih zavodov:

Kreditanstalt-Bankverein podružnice Cilli, Krainburg in Marburg a/Drau.,
Länderbank Wien AG. podružnica Marburg a/Drau.

Nemška socialna politika

Vzorna dela na vseh področjih

Navzlic vojni so bili tudi v letu 1941. na socialnopolitičnem področju vseskozi doseženi napredki in izboljšanja.

Ob začetku vojne je Nemčija brezdvomno že razpolagala z najboljšo rodbinsko podporo za svoje vpoklicane vojakov. Ta skrb se je med tem še izboljšala in izgradila. Denarna podpora je tako določena, da rodilne vojakov niso v slabšem položaju kakor takrat, če je njihov reditelj na delu. V pretečenem letu je bila podpora razširjena na starše, tasta in taččo in brate ter sestre vpoklicanega pod pogojem, da je ta bil njih reditelj.

Značilno za nemško socialno politiko so dalje tudi v vojni plačani pripomočki za otroke rodin s številnimi otroci kakor tudi otroški iz zimske pomoči, ki je tudi lahko nudila zvišane in izboljšane dajatev. Na pripomočki za otroke je bilo v letu 1941. izplačanih 2½ milijarde Reichsmark za pet milijonov otrok, ne oziraje se na dohodke reditelja. Prillično eno milijardo Reichsmark je nemški narod daroval pozimi 1940/41 za vojno zimsko pomoč.

Na področju zaščite delavcev so bili še dalje izgrajeni dosedanja ukrepi. Tako je bila vnovič poostrena prepoved nočnega dela žen in mladostnih. Pri celi vrsti obratov in pridobitnih panog so bile odredene razdelitve splošne zaščite obrata, da se prepreči prekomerne zahteve na delovno silo in oškodovanje zdravja. Ravno tako je bila izboljšana zdravstvena oskrba. Postavljeni so bili nadaljnji tovarniški zdravniki, izboljšani so bili sestavi tovarniških kuhinj. Tako je v Nemčiji sedaj nad 8000 obratov, v katerih dobi dnevno toplo kosilo nad 3 milijone delavcev.

Kar se tiče dovoljenja dopustov, pa v pretečenem vojnem letu kljub stiski za delovnimi močmi menda ni bilo nobenega nameščenca in delavca, ki bi ne bil dobil plačanega dopusta. Dovolitev dopustov je bila celo izboljšana z ozirom na povečane zahteve, predvsem v oboroževalni industriji in pri rudarstvu. Tako je bila v letu 1941. započeta akcija glede dopustov, ki je predvidela, da se pošlje na dopust okroglo 250.000 oddiha potrebnih delavcev na stroške njihovih obratov. Delavci so mogli ob prejemu polnega zaslužka skozi 14 dni bivati v domovih in zdraviliščih nemške delavne fronte, ne da bi jim s tem nastali kakršni koli stroški. Slična akcija je bila izvedena tudi za oddiha potrebne rudarje. Tukej je moglo 50.000 rudarjev na stroške državne rudarske bratovščine uživati tudi 14-dnevni odmor v najlepših zdraviliščih Nemčije.

Posebne socialne pridobitve izkazuje nemško socialno zavarovanje. Tako pri bolniškem zavarovanju kakor pri rentnem zavarovanju so bili v letu 1941. odpravljeni učinki v letih 1931. in 1932. izdanih ukrepov zasilnih odredb. Povišanje

rent znaša v splošnem za sirote, vdove, starostne upokojece in delanezmožne 4 do 6 RM na mesec.

V svrhu vzdrževanja otrok pri zdravju je bilo poleg vitaminske akcije, borbe proti angleški bolezni, cepljenja proti davici itd. razširjeno tudi pošiljanje otrok na deželo, ki so ga deležni vsi otroci v velikih mestih.

Naravno bogastvo Kavkaza

Na južnem odseku vzhodne fronte prodirajo zavezniške sile v smeri proti Kavkazu. Zato bodo naslednji podatki o tej pokrajini gotovo dobrodošli našim bralcem.

Podnebje je milo, tako da raste vinska trta povsod, celo do višine 3000 m. Kavkaz daje bombaž, pšenico in koruzo. Preživlja ogromno drobnice, a je tudi neizčrpno bogastvo konj, oslov, mul, bivolov

in kamel. Tu so ogromni hrastovi, bukovji in gabrovi gozdovi. Silno veliko je orehov. Gozdovi so polni divjačine, ki daje dragoceno krzno. Cetrtno vseh rib, ki jih uživa sovjetska Rusija, nalove v Kaspiškem morju. Prav tako je pokrajina polna mineralnih vrelcev. Kavkaz je pomemben tudi zaradi svojih rud. Bogat je na premogu, petroleju, svincu, manganu in zlatu. Ukrajina ima pri Nikopolu 13.500.000 ton manganske rude, a na Kavkazu je železne rude pri Saturi za sto milijonov ton, medtem ko ima cela Indija komaj 12 milijonov in Brazilija komaj tri milijone. Na Kavkazu je petroleja za tri milijarde 630 milijonov ton, večina v Azerbejžanu, ostalo pa v Georgiji in v severnih delih. Sovjetska zveza navrtja letno 30 milijonov ton nafte, od tega ji daje Kavkaz 27 milijonov ton. Vodi petroleja so napejani v Rostov in v Baku na vzhodni obali Kaspiškega morja.

3x področja gospodinje

Nič dragocenega ne sme biti v izgubi

Povsod na svetu kuhajo z vodo, pravi znan pregovor. Gotovo pa je boljše ako pa za nalivanje juh prežgane zelenjadi, in dušenih jedil vsake vrste ne uporabljamo zgolj vode, ampak prevrto vodo od žličnikov, rezancev in cmokov ali zelenjadni krop. Kajti predvsem vsebujejo ta vretja redilne snovi, ki jih je, čeprav so na videz neznatna, škoda zametavati; pa so jedi, ki jih z njimi zalijemo, tudi dosti bolj polne in izdatnejše.

Vajene smo že od nekdanj, da zalivamo prežgano zelenjad z vrelo vodo, v kateri smo jo kuhale. Poleg tega pa se dobijo pogosto in skoro v vsaki kuhinji surovi zelenjadni odpadki, kakor surovi listi zelja in ohrovtu, lupine korenja, čebule, odpadki pora, skratka reči, ki navadno gredo v zaboj za smeti. In vendar dobimo prav krasna nalivne juhe iz teh neznatnih, čisto kot ničevih odpravljenih odpadkov, ako jih skuhamo za juho v lahko slani vodi. Prežganka na pr. ostane pač le prežganka, toda v okusu je velika razlika, ali je zalita le z vodo ali pa — kar je veliko boljše — z zelenjadnim krompom. Ravno isto velja za testeninski krop. Takale voda od žličnikov ali cmokov je prav izborna uporabna za zalivanje postnih juh in parjenih jedil vsake vrste, posebno prikladne so take reči, ako hočemo pri kuhanju štediti z mesom in pripraviti prav izdatne omake.

Izkoristiti pa moramo tudi ostanke jedil. Od preostalih cmokov, ki jih listasto narežemo in opravimo, dobimo priljubljene prazne cmoke. Imenitna reč! Še boljše pa je, ako skupaj s cmoki pravimo enako količino listasto narezanega kuhanega krompirja. Ta jed je izdatna. Zraven pa še katero koli zelenjavo ali prežgano zelje in pripravile smo najkрасnejšo jed. Malokaterim je znano, da so ostanke krompirjeve solate prav izborno uporabni za prežgan krompir. Da se temu lahko primešajo tudi tanki listki kislih kumaric in s tem doseže nov, pikanten okus, naj le mimogrede omenjamo.

Ostanke zelene zelenjadi ali kapusa lahko predelamo, — vsako vrsto zase ali pa, kar se po okusu da združiti tudi skupno — za zelenjadne hlebčke ali zrezke. Dodamo k temu približno za polovico kuhanega, fino nadrgnjeneza krompirja in ravno toliko drobtinice, da nastane srednje trda gmota. Iz nje izobličimo na deski, ki smo jo potresli z drobtinami, enako velike, za prst debele hlebčke, ki jih razvrstimo drugega poleg drugega v ponvi, namazani z mastjo in jih pečemo v vroči pečici in obrnemo enkrat, dokler ne dobe obojestransko lepe barve. Izdatna priloga k temu je krompirjeva solata ali krompirjeve pire.

Zima in vrtno delo

Kaj se vse lahko opravi

Tudi takrat, ko je toplomer padel že pod ničlo, se v vrtu še marsikaj lahko opravi, seveda le takrat, kadar delo na planem ne škoduje zdravju. Ne manjka se prilik za ustvarjanje, tudi ob hudi zimi ne. Tako lahko pognojimo trate kakor tudi že prekopane obdelovalne ploskve z gnojnico, to-maževo žlindro ali kajnitom, posebno uspešno takrat, kadar še leži sneg, ker zemlja najboljšje sprejema hrano ob kopnečem snegu. Ako so tla še odprta, lahko izkopljemo tudi že jame za drevesa, namenjene za poznejšo vsaditev, kakor tudi sploh že sedaj lahko prekopljemo del za obdelavo določene zemlje. Poleg tega moramo prekopati tudi kupe komposta in zemlje in zapeljati gnoj ter zemljo za

tople grede. K tem zimskim delom spada tudi še pregledovanje in ojačevanje zaščitnih ovojev pri rastlinah, ki so občutljive zoper mraz; to bi se moralo tu pa tam vsakakor vršiti.

Šport

Športna delavnost v Nemčiji

Športna organizacija je po vsej Nemčiji široko razpredena in ogromno se množice, ki se tako ali tako posvečajo telesni vzgoji. Ze leta 1935. je imela Nemčija okrog 150.000 športnih naprav vseh vrst, ki so zavemale ploskev 745 milijonov kvadratnih metrov. Takrat je bilo v Nemčiji okrog 42.000 športnih igrišč, med njimi 861 velikih športnih stadionov z nad tremi hektarji površine. Na teh igriščih je bilo zgrajenih okrog 6000 tekališč, 10.000 telovadnic, 8300 tehniških igrišč, 52 igrišč za golf, 1170 drsalnišč, 375 smučarskih skakalnic, 136 kolesarskih dirkališč, 1500 dirkališč za konjske dirke (razen vojaških), 23.000 strelišč, 2300 shramb za čolne, 5200 letnih kopališč in 238 pokritih bazenov.

Od tedaj pa do danes se je to število še ogromno povečalo, ker v Nemčiji tudi v vojni ne počiva delo za športne naprave in za telesno vzgojo sploh.

Število športnikov, včlanjenih v veliki zvezi za telesno vzgojo, znaša okrog 6 milijonov, poleg teh so udeleževanje še 11 milijonov drugih. To pomeni, da dandanes v Nemčiji praktično stalno in organizirano sodeluje v telesni vzgoji okrog 17 milijonov moških in žensk od najnežnejše mladosti do zrele dobe. Če se temu številu prišteje še znana organizacija »Kraft durch Freude«, ki ima tudi najmanj 3 milijone članov, se lahko reče, da je trenutno okrog 20 milijonov Nemcev organiziranih v športnem življenju.

Reševanje iz vode. V Nemčiji so ustanovili že pred 19 leti posebno »Družbo za reševanje iz vode«, ki beleži nenavadno lepe uspehe. Doslej so izurili 750.000 reševalcev in jih usposobili za uspešna posredovanja v primerih nesreč na vodi.

O norveškem športu

V peteklem mesecu se je mudil v Berlinu športni vodja na Norveškem Reichborn Kjennerud, kjer si je ogledal državno športno polje in druge naprave za telesno vzgojo. Ob tej priliki je časnikarjem pripovedoval o stanju športa v norveški domovini. V glavnem vsebujejo njegove izjave te-le ugotovitve: Na Norveškem so temeljito reformirali telesno vzgojo v srednjih šolah. Dočim so doslej gojili pretežno švedsko gimnastiko so se odločili sedaj bolj za lahko atletiko in borbene igre. Odločilni za oceno so postali rezultati, ki jih dosežejo učenci na tekmah iz posameznih panog telesnih vaj. Primerno izvedenim reformam v srednjih šolah so seveda preuredili tudi učni načrt v akademiji za učitelje telesne vzgoje, kjer bo v bodoče več športa in manj nordijske gimnastike.

Časnikarji so vprašali norveškega športnega voditelja, če se bodo udeležili norveški smučarji zimskih iger v Nemčiji. Na to vprašanje je Kjennerud odgovoril negotovo, pač pa je najavil prihod drsalcev. Med njimi bo najbrž tudi Turid Helland-Björnstad, o kateri gre glas, da je umetnica velikega stila. Karel Schäfer meni, da bo Turid že v tej sezoni nevarna dunajskim plesalkam na ledu.

Tudi Südkärnten daruje za fronto

Od 4. do 11. januarja se vrši

Ko je Führer pred nekaj dnevi izdal povelje na nemški narod glede zbiranja volnenih in zimskih reči, radioodajne postaje plutokratskih sil niso imeli nujnejšega opravka nego govoriti v svojih komentarjih k temu pozivu, da je v veliki Nemčiji revolucija na pohodu. Tudi niso pozabile izkoristiti svojih bistrovidskih zmožnosti v tem, da so že javljale podrobnosti predznakov te revolucije. »Ne bo več dolgo trajalo,« so dejali, »pa se bo takozvana »notranja fronta« velike Nemčije spremenila v fronto proti sedanjim mogotcem.«

Minili so sedaj prvi dnevi velikega nabiranja. Naval k nabiralnim mestom je bil že v prvih urah tako ogromen, da so morali v mnogih mestih velike Nemčije podvojiti, da celo potrojiti število prostovoljnih pomagadcev v teh nabiralnicah. Glede požrtvovalnosti so dežele pokušale prekašati druga drugo in Gau Niederschlesien je celo dosegel, da je že prvi dan nabiranja poslal en cel vagon z volnenimi in zimskimi rečmi na fronto.

Prebivalstvo Kärntna je tokrat v svoji radodarnosti prekosilo samega sebe. Cele gore volnenih in zimskih reči so se kopičile na nabiralnih mestih in neprestano so morali biti v službi razpoložljivi vozovi za odvažanje daril.

Proti vzhodu vozijo sedaj dnevno brezštevni vagoni z darili za vojake na fronti in bodo prispevali k temu, da bodo nemški vojaki in njihovi zavezniki prebili strašno rusko zimo in fronto na vzhodu ne le držali, ampak tudi unapredili.

Nabiranje volnenih in zimskih reči, kakor tudi nabiranje smuči in smučarskih čevljev, h kateri je Führer pozival ves nemški narod, so sedaj razširili tudi na pokrajino Südkärnten. Tukaj traja od 4. do 11. januarja.

V svesti si skupnosti usode vsega prebivalstva velike Nemčije so žene v številnih krajih v Südkärntnu — na čelu jim žene iz Radmannsdorfa — radostno dale prispevek k darilu nemškega naroda vzhodni fronti. Že od prvega dne so v svojem gospodinjstvu poiskale in darovale najboljše in najtoplejše, kožušne in volnene jopice, plašče, obleke za treninge, toplejše spodnje

zbirka volnenih in zimskih reči

perilo, skratka vse, kar bi naj vojnosivim tovarišem olajšalo prenašati zimo. Čisto iz lastne pobude, ne da bi vpraševale, so se žene s tem dejanjem priključile velikomemški domovini in se z ljubečo skrbjo spomnile fronte na vzhodu. Njihov vzgled je izpodbodel vse druge naše rojake, in ako se sedaj nabiranje volnenih in zimskih reči razširja tudi na ta ozemlja, je to le izraz zaupanja nemškega vodstva do prebivalstva v Südkärntnu. Dogodki zadnjega časa so mogli sejati nemir in nepokoj v nova ozemlja Kärntna. Je li še treba nadaljnega dokaza za lojalnost miroljubnega prebivalstva, kakor če se to samo od sebe in ne da šele čaka na poziv, priključi velikemu nabiranju v Reichu? Ta poziv za udeležbo pri tem nabiranju, ki pomeni enkratno priznavanje za Führerja in fronto, velja vsem rojakom, ki so pripravljene korakati z nami do končne zmage. Tisti pa, ki živijo še vedno pod utvaru zmage naših sovražnikov, naj si pa nikar ne belijo glave, ali bi tej zbirki kaj prispevali ali ne.

Ponos vsakega posameznika mora biti, ako poleg mnogih toplih reči lahko odda tudi svoje deske in svoje smučarske in gorske čevlje. Pri tem moramo vedno imeti pred očmi: Dyakrat toliko da, kdor hitro da! V času, v katerem so naši hrabri možje in z njimi mnogi tisoči možev prijateljskih narodov dnevno pripravljeno žrtvovati svoje življenje za mlado Evropo, ne sme nihče v domovini misliti na lastno zabavo. Ako je Reichssportführer preklical v tej zimi nameravane prireditve smučarskega športa vstevši svetovno mojstrstvo, s tem ni hotel izraziti, da je morda le tako malo zimskega orodja na razpolago, da bi maralo oddati svoje deske celo nekaj sto tekmovalcev. S tem je hotel ustreči le želji tekmovalcev samih, ki so hoteli prednjačiti s svetlim vzgledom, doprinesajoč večjo žrtev od vseh ostalih rojakov.

Südkärntnerji, zopet enkrat se vam nudi prilika, da dokazete velikomemški državi in njenemu vodstvu, da ste pripravljene sodelovati na izgradnji nove Evrope. Znali bomo vrednotiti vaše darove!

Vsak darovalec dobi pobotnico

Vsak, kdor daruje za zbirko kožušnih, volnenih in zimskih reči za fronto, dobi pobotnico, na kateri so zapisani vsi darovani predmeti. Vsak darovalec izpolni dva obrazca, od katerih enega obdrži on, drugega pa nabiralnica. Na podlagi prejetega izvoda dobijo potem darovalci listine, na katerih so zabeleženi darovani predmeti.

Sadnikarjeva zbirka v Steinu

Dokument nemške kulture

Zapisano je, da je ljubi Bog ustvaril človeka po svoji podobi. Vsekakor je pa Stvarnik dopustil znatne razlike od originala in s tem preskrbel za to, da ljudem na zemlji ni dolgočasno. Le poskušajte si enkrat zamisliti, da bi tekali po zemlji sami gospodje Müllerji in same gospe Maierjeve... že zgolj pri misli na to popade človeka krč od samega zehanja. Bilo je torej pametno od njega, da je omislil menjavo, ki napravi življenje zabavno. Marsikateri inčice so si pač malo podobne in se ponavljajo, med tem ko so druge redke ali celo zelo redke.

Med redkimi vrstami človeškega rodu je nabiratelj, ki je pa vsekakor pogostejši, nego se to splošno misli. So nekateri, o katerih bi človek mislil, da dan in noč nimajo drugega na umu kot opravke, ki pa vendar v srcu skrivajo tiho ljubezen, o kateri ne govorijo in s katero si olepšajo proste ure. Večina nabirateljev se kaj kmalu zaveda, da je brezplodno njihovo početje, dobiti v posest vse, kar jih zanima, se odreče in postane specialist, ki sanja o kakšnem napačnem tisku, o kakšnem prvotisku. Zato jih je le malo takih, ki imajo pred očmi večji cilj, še manj pa takšnih, ki ga dosežejo.

Med temi srečnejši je veterinarski inšpektor Sadnikar v Steinu, ki ga je nabiralna strast prijela že, ko je bil dijak, in ki po 52-letnem delovanju lahko pokaže muzej, tak muzej, kateri posname zgodovino in zlasti kulturo zgodovine Kranjske, in tukaj zopet onih krajev, ki tvorijo danes Südkärnten, lahko se reče, popolno in to vse v prostorih svoje hiše, toda ne tako, da bi šlo kakor pri kakšnem muzeju za več ali manj mrzlo na ogled postavljeno reč, ampak

s tem, da uporablja reči za obrazovanje stanovanjskih prostorov, kar dosti bolj živo učinkuje. V uporabi so krasne stare omare, sediš na starih stoli pri jako umetno vloženi mizi, stare slike krasijo stene, ogelne omare so polne Altwien-porcelana, na robih stojijo kositrni vrči, mične rezbe, tako da se šele polagoma zavedaš, da je tukaj vsak kos, počenši od pepelnika do svežnja časopisov, po katerih listaš, kos zgodovine.

Tak način razvrstitve ima izredno veliko za sebe. Otežkoča pa poročevanje, ki hoče na eni strani dati sliko mnogostranosti te zbirke, na drugi strani pa noče biti suh katalog. Že pri vstopu v vežo človek osupne. Na steni se blišči pozlačenje ostankov poznogotskega oltarja. Zraven pa stoji v skoraj prirodni velikosti baročni kip sv. Mihaela, ki tehta duše, kateremu za Boga ni videti, da je antičnega izvora, nadalje bojna oprava, kateri bi človek rad pristavil letnico 1640, mogočni oberočni meč, kakršnega so suličarji imeli okrog 1520. leta, poleg pa starinska čelada »morione«, cerkveni ključ, raznovrstna dela iz kovnega železa.

Ustrezno temu začetku je tudi nadaljevanje, kajti ni ga skoraj polja, ki tukaj ne bi bilo zastopano. Ostanki baročnih oltarjev okvirijo vrata, stari stekleni lesteneci visijo raz stropa, slike pod steklom, piščali, proizvodi ljudske umetnosti, kosi narodnih noš počenši od zlatom vezene avbe do rodbinskega dežnika in sprehodne palice, držala za smolnate treske, svečniki male svetilke, drobne slike, portreti v življenjski velikosti, vse to je tukaj združeno, tako da lahko vsakdo, ki se zanima za kakršno koli polje umetnosti, najde stvari,

ki ga razveselijo, pri čemur je naravno, da so posebno obilni viri iz nedavne preteklosti.

Ako smo si na tak način dobili prvi pregled, lahko preidemo v podrobnosti, med njih množico bi bilo omeniti nekatere posebne dragocenosti.

Pred vsem je tu dobro ohranjeni bronasti šlem Etruskov, ki priča o trgovskem prometu z jugom, potem rimski kosi, najdbe iz ljubljanskega barja. Nato pride na vrsto srednji vek s helebardami, gotski iz lipo-gave lesa napravljeni Stefanov relief iz Sairacha, takozvani konjederec, zopet od drugod je Mihael Pregel od Sun, Rittmeister stotnije hrvaških jezdecev, unikum železne roke z gibljivimi udmi, ki utegne biti 300 let star in ki so ga čisto zase našli pri porušenju vranskega gradu v neki zidani vdolbini, nešteto reči, ki vzbujajo našo radovednost, tako da pozabljam na sedanost z njeno električno lučjo, z radiom in avtomobili ter nam v hipu preteklost postaja sedanost. Kajti vse te nenavadnosti in redkosti niso morda pod steklom. Tukaj so, v naših rokah jih držimo vsled uslužnosti ljubeznivega gospodarja, tako da jih ne gledamo le bežno, ampak temeljito lahko pregledamo.

K temu pride še nekaj, kar bi se utegnilo zdeti neznamno, ali je v resnici važno. Vseh teh reči se držijo zgodbe. Zvemo, kje in kdaj so se pojavile, kako težavna je bila njih pridobitev, tako da vsled tega postanejo osebnosti z lastno usodo. Uživamo

Novoletno skakanje v Planici

Zimske športne prireditve v Kärntnu

Pač nobena druga nemška pokrajina se v tej zimi ne more ponašati s tako pomembnimi mednarodnimi prireditvami, kakor jih ima dežela Kärnten, ki bo poleg mednarodnega zimskega športnega tedna z državnim mojstrstvom v naglem drsanju in državnim bojem proti Norveški sedaj lahko izvajala tudi prireditve na Planici. Tudi te tekme imajo pomen daleč preko mej Kärntna in letos bo prvokrat mogoče, da se v Kärnten poleg nemških umetnikov privabi najboljša evropska vrsta.

Tako je bilo novoletno skakanje na 65 metrski skakalnici v Planici, ki je zaključilo utrjevalni tečaj najboljših razpoložljivih skakalcev iz Kärntna, le uvod cele vrste pomembnih januarskih prireditev zimskega športa. Nenavadno je končalo preizkušanje moči med Kärntnerji in Südkärntnerji, ker sta Doujak in Novšak ob skoro enakih daljavah s 303 dobila isto skupno oceno. Že zdaj se lahko ugotovi, da je smučarski šport v Kärntnu dobil dragocen prirastek s skakalcema Klančnikom in Novšakom kakor tudi s tekalcema na daljavo Smolejem in Ratzigerjem, pa tudi z drugimi tekači in skakalci iz Südkärntna. Start tekme same se je mogel vršiti dopoldne ob idealnih snežnih razmerah in je tekma pokazala celo vrsto krasnih skokov. Največjo daljavo sta dosegla Klančnik in Doujak z 61 metri, vendar je bil prvi napravil napako pri odskoku prvega skoka, kar ga je stalo zmago. Prvi je bil Doujak Otto (WH) 56, 58, 61 m, ocena 303, drugi Novšak Albin, Aßling, 56, 58 61 m, ocena 303, tretji, Bildstein Helmut, Velden, 55, 56, 57 m, ocena 291, četrti, Galleitner Eduard (SZ Wien), 53, 55, 57 m, ocena 283,5, peti, Schusterschütz, Veldes 52, 53, 55 m, ocena 271,5.

Predzgodovinska pokrajina

Sledovi ledene dobe

Vsak del dežele ima svoje znamenitosti. Večinoma je ustvarjajoča človeška roka upodobila posebne krasote, gradove in cerkve, meščanske in mestne hiše, ki dajejo obeležje kakšni pokrajini večkrat skozi stoletja. Često pa nedostaja takih svedokov človeške kulturne volje, kadar se je človek zadovoljil le z najvažnejšimi, za življenje neobhodno potrebnimi stavbami. Dojmljivejša od hiš kakšne občine je v takih primerih narava, krajina. To velja tudi za ozemlje Lees, kajti v tej občini združeni kraji ne morejo pokazati niti gradov niti drugačnih stavbenih znamenitosti. Pač pa je narava v predzgodovinski dobi potegnila po pokrajini okrog Leesa tako izrazite razore, kakršnih se redko najde v pokrajinah v tako značilnem načinu.

Ledena in sledeča ji geološka doba sta izobličili krajinsko sliko, kakršno vidimo danes, ako gledamo od roba terase v Leesu v Savsko dolino tja gor do Triglava. Pravi, da so redki tako svojevrstni primeri posledic ledene dobe, kakor na tem ozemlju, ki ga je pokrival veliki, od Ljubljane

jačino in jo toliko časa zasleduje, da jo odkrije, veselje lovca, ki gleda redko divjubijske, potem pa včleni v zbirko, kjer izpolnjuje vrzel in zavzeva že dolgo določeno mesto, ki je bilo skrbno očiščeno in negovano.

Zbirka je nastala brez umišljenega namena, zgolj iz veselja na starinah kot takih in iz želje ohraniti znancem ogrožene svedoke preteklosti; zato je ravno zbog te nenamernosti dokument edinstvenega pomena. Saj vendar dokazuje, da je bila nemška cela kultura v Südkärntnu — cela in ne samo posamični njeni deli! To se hitro zapiše, pomeni pa neizmerno veliko. Kajti ni bilo malo prilik, ob katerih bi se bil lahko uveljavil tuj vpliv. Pred vratmi je bila Italija s svojo bogato kulturo in je mogla vplivati po priseljenih rodbinah, po trgovcih, slikarjih, kiparjih, stavbenih mojstrih, arhitektih. Na vzhodu je prebival Turke, s katerimi so se sicer večkrat trdo borili, a vendar z njim tudi trgovali. Kakšnega vpliva od vzoda se v nobeni obliki ne da opaziti, med tem ko italijanski v vključ bližini Benetk ni močnejši od onega v Wienu. Kar je tujega je predelano, in sicer tako predelano, da se uvozno blago takoj spozna.

Kultura Südkärntna je do mozga nemška, kar dokazuje zbirka.

To je spoznanje, ki ga pridobimo po pregledu in ki daje dokazilno ozadje za naše znanje zgodovine glede te pokrajine.

Baron Michelangelo Zois

segajoči ledenik Triglava. Z največjim zanimanjem in užitkom motri prijatelj narave, ki mu geološka podoba naše matere zemlje ni popolnoma tujja, milo pokrajino, ki se vzdolž Savske doline razteza do jezera v Veldesu in naprej do Triglava. H.

Večje Kärnten

Kakor druga leta bo tudi letos »Kärntner Jahrbuch« (»Letopis, 1942«) postal letni koledar 1942 za vse Kärntnerje in si pridobil veliko prijateljev. Poleg koledarja najdete v njem celo vrsto praktičnih navodil, po katerih lahko sežete v dvomnih primerih. Obširen je v novem letopisu tudi zabavni del, pred katerim se nahaja politični del. Vsakdo iz stare pokrajine Kärnten, ki mu je na tem, da bi spoznal svojo povečano domovino, poseže po tem letopisu, ker najde v njem obilico poučnih sestavkov in slik. Razume se, da je bilo upoštevano tudi Südkärnten, kojega edinstvena pokrajinska krasota in vsestranski čari v krasnih slikah bodo čitatelju gotovo ugajali. (Kärntner Jahrbuch 1942 NS-Gauverlag Kärnten. Cena 70 Rpf.)

Dr. Otto Schedl

Iz domovine

Heiligenkreuz. (Nezgodba.) Na novega leta ob 2. uri popoldne se je zgodila težka nesreča ravno na istem kraju kakor 22. decembra. Železniški stroj je pregazil konja in voz s tako silo, da je bil konj takoj čisto razmesarjen in eden izmed štirih na vozu na mestu mrtev. Dve osebi sta bili težje ranjeni, le vozniku se razen strahu ni nič zgodilo. Kdo je zakrivil nesrečo, se ne ve.

Lengenefeld - Meistern (Kino predstava.) Gauilmstelle nas večkrat obiskuje. Tako smo v kratki dobi imeli priložnost videti pet lepih filmov. Prebivalstvo zelo rado obiskuje predstave.

Lengenefeld - Meistern. (Javnodela.) Na cesti skozi Lengenefeld - Meistern so bile izvršene razne poprave. Tako so bili odstranjeni nevarni ovinki in cesta razširjena mestoma za 3 metre.

Seeland. (NSV je v radostila.) Pri tukajšnji Ortsgruppe je NSV ob božiču obdarovala 140 otrok z igračami in pecivom. Navdušenje otrok in staršev je bilo zelo veliko. Tudi za cestne delavce je bilo v božiču preskrbljeno. Vsi so dobili podporo.

Še ena za smeh

Ravnatelj velikega zverinjaka je bil dalje časa na dopustu. Nekega dne je dobil od svojega zastopnika to-le brzojavko: »Stara opica je poginila. Ali naj kupimo drugo, ali pa čakamo vaše vrnitve?«

Moderne Augengläser
Dipl.-Optiker C. Kronfuß
Klagenfurt, Bahnhofstraße 36

Noben nemški vojak na frontine sme zmrzovati
Slika življenja na berlinskih cestah, kakoršnega se sedaj zopet vidi. Darovane kožušne in volnene stvari predajajo nabiralnicam. (Atlantic Zander-Multiplex-K.)

Dom in polje

Pomenek o snaženju in čohanju goveje in podobnem

»Da,« mogoče povprašaj, »ali je sploh vredno pogovarjati se o tako vsakdanjih stvareh, kot je čiščenje živine, strigljanje itd.« Tebi mogoče, mlajšemu živinorejcu, se ne bo zdelo toliko vredno zgubljeni čas z razgovorom o snaženju in čohanju, toda le vprašaj, dragi tovariš, starejše izkušene gospodarje, in videl boš, koliko ti bodo znali povedati o ugodnem vplivu in uspehu in pravilnega, rednega snaženja goveje živine.

Žival je pač živo bitje kot človek in ima, rekel bi, ne samo svoje telesne potrebe, ampak v nekem pogledu tudi duševne. Lepo ravnanje in lepa beseda je marsikateremu bolniku vili zopet pogum do ozdravljenja, ravnotako tudi lepa beseda in lepo ravnanje, med katero spada tudi redno snaženje in čohanje, lahko pripravijo žival do znatno boljših in večjih užitkov.

Vendar ne bomo govorili tu o posrednem, na razpoložanje in živčno stanje živali tako ugodno delujočem rednem snaženju, pa čeprav je, kakor znano, n. pr. višja ali manjša molznost čestokrat zelo odvisna od pravilnega ravnanja z živino in na molznost ravnanje in oskrbovanje (ne samo krma) neposredno vpliva.

Redno snaženje ohranja med drugim kožo čisto in skozi to se znatno lažje vrši menjava ogljikove kisline in kisika kakor v prašni, blatni in nesnažni koži. Čista koža torej v veliki meri podpira delo pljuč. In kolikšne važnosti so pljuča za žival, itak tudi veste. Pri vsakem ocenjevanju plemenške, predvsem molzne živine gledamo najprej na širino, globino in dolžino prsne koša. Čim večji ta, tem večja pljuča, tem močnejši »motor« za živahno presnavljanje in ustvarjanje mleka v živali.

Redno snažene živali so tudi vedno bolj mirne in mirna živina se boljše redi.

Pravilno čohanje (strigljanje) pa deluje tudi kot masiranje in drgnjenje kože pri človeku in povzroča to večji dotok krvi v kožo in s tem tudi živahnije kroženje krvi, od katere so končno odvisni vsi užitki (molznost, prireja itd.) pri živali.

Že pri teletu v prvih tednih je začetni s snaženjem. Seveda se bo to omejilo ta čas le na redno čiščenje s ščetko. Pri odraslejši živini pa je poleg ščetke uporabljati vedno tudi čohalo. Le-to ima poleg odstranitve najgrobejšega blata nalogo odpraviti ali vsaj zrahljati na koži prah in luskinje, katere potem vzamemo s ščetko. Torej čohati (strigljati) je razen na glavi, na vitemu in na posebno občutljivih koščkih mestih nog celo telo, pa čeprav ni na njem vidnega blata. S svežim blatom morebiti umazane živali je vendar pred nadaljnjim čiščenjem najbolje najprej ostrgati blata in potem sveže umazano mesto oprati.

Važno je tudi, kako čohanje samo izvršimo. Čohalo predvsem ni prijeti s celo roko za ročaj in potem mogoče še močno pritisniti — razen morebiti na stegnih s suhim blatom — marveč je čohalo tako voditi, da istočasno konci prstov gladko tečejo po koži in ti služijo

kot vodilo. Na ta način žival občuti čohanje kot nekako prijetno glajenje. Naravno čohalo tudi ne sme biti preostrih zob in ne sme povzročati ran. Uporabljajmo samo čohala, ki imajo tudi nekaj topih zob, ki so brez zob. Tudi niso priporočljiva čohala brez dna oziroma pokrova. Prah, katerega ostrgamo, naj ostane na dnu čohala. Ko se je v njem nabralo več blata in prahu, čohalo najbolje udarimo na tla, da prah brez velikega prašenja izpade. Tudi ni, zaradi škodljivega prašenja prah s čohala jemati s ščetko.

Snaženje in čohanje izvršujemo vedno po istem vrstnem redu! Začenja se pri glavi. Srednji in zadnji del telesa je treba naravno temeljitejše obdelavati s čohalom. Dočim čohalo vodimo po koži naprej in nazaj, v obe smeri, je s ščetko krepko delati samo v eni smeri, torej v tej smeri v kateri leži dlaka.

Snaženje in čohanje je dalje vršiti preudarno in previdno in — bog ne daj! — ne sme biti grobo. Žival ga mora občutiti kot ugodje. Pravilno snaženo živinče na paši ali zunaj na prostem v preudarnega snažilca naravnost sili in se ga ne boji. Ni tudi vsaka žival enako občutljiva, zato je prav za prav z vsako živaljo postopati drugače.

Delo pri živini torej ni tako enostavno kakor si mogoče misli marsikateri meščan. Tudi najpreprostejše kmečko delo zahteva mnogo znanja, posebne sposobnosti, spretnosti in preudarnosti, ako naj bi bilo to kolikšna koristonosno. F. Wernig

Boj škodljivcem

Ze žitni hrošč sam uniči tekom enega leta za več sto milijonov RM žita, ki bi se ga moglo uporabiti za prehrano. Ako skrbno ravnamo z žitom in pravilno ohranimo žitnico v dobrem stanju, lahko izpad zmanjšamo za polovico. Skrbite torej za dobro negovan pod v kaščah! Slika kaže, kako se v podu iz desk z lepom zamačejo razpore in tako zabrani, da bi se tvorila gnezdišča žitnega hrošča.

(Scherl Bilderdienst - Pongrats - Autoflex)

Dajatve prirodnin med časom vojne

Včasih je bilo v navadi, da so bile izročilne pogodbe, zakupne pogodbe itd sklenjene ne na denarni podlagi, ampak da je bila odškodnina dana v pridelkih. Poleg tega so često tudi razna dela plačevali le z živili. Dogovori, da se razna dela in druge stvari plačajo ne v denarju ampak v živilih, so se sklepali v glavnem zato, ker kmetje kot dolžniki često niso bili v stanju, da plačajo v gotovini, ker niso imeli denarja. Na drugi strani pa kmetje svojih poljskih pridelkov često niso mogli vnovčiti, tako da jim je prav prišlo, če so n. pr. najemnino za njivo ali kot priboljšek prevžitkarjem plačevali ne v gotovini, ampak v obliki poljskih pridelkov.

Sedaj pa so v okviru odredb o preskrbi prebivalstva s hrano v vojnem času količine živil za vse prebivalce točno določene. Kmet kot pridelovalec živil zato ne more in ne sme živil, ki jih je sam pridelal, po svoji volji oddajati. Za porabo živil v lastnem gospodinjstvu ima kmet na razpolago le one količine, ki mu so določbah o samooskrbovalcih pripadajo, vso odvišno količino pa mora postaviti na trg. Oddaja živil in plačevanje v živilih sedaj ni več mogoča in je zato prepovedana.

Kmet sme n. pr. prevžitkarjem dati sedaj le toliko živil, kolikor jim jih po določbah za samooskrbovalce pripada. Če prevžitkarji ne živijo na posestvu poljedelca, pa jim pripadajo le normalne količine, to se pravi, navadne karte. Vse oddaje naturalij, ki presegaajo te določbe, so prepovedane, tudi takrat če so iste določene po starih pogodbah, tudi če je te pogodbe potrdilo sodišče. Najemnino se ne smejo v nobenem slučaju ima plačevati v naturalijah. Če je n. pr. kak lastnik zemlje dal kmetu v najem kos zemlje, kmet pa se je v najemni pogodbi zavezal, da mu bo dajal letno ali mesečno ali tedensko gotovo množino živil, je ta dogovor za čas, dokler je v veljavi vojno gospodarstvo, neveljaven, ker je taka obveza v nasprotju z določbami odredbe o preskrbi prebivalstva s hrano v vojnem času. Isto velja tudi za vse preje sklenjene pogodbe o dobavi živil. Prav tako tudi cerkovniki ne smejo več pobirati bire v žitu.

Vse tozadavne obveznosti naj se za časa trajanja vojnega gospodarstva poravnajo kako drugače, to se pravi v glavnem v denarju. Pri obračunavanju se mora stalno vzeti za osnovo proizvajalna cena odgovarjajočih živil. Odvzem teh dolžnosti pa kmetu, ki bi jih moral izpolnjevati, ni na kvar, kajti on more vsa živila, ki jih ima, preko določene količine prodati po uradno določeni ceni in dobiti zanje odgovarjajočo vsoto. Taka ureditev je bila potrebna zato, da bodo vsa živila na razpolago redni preskrbi prebivalstva in pa da bi se izognili temu, da bi posamezne osebe dobivale živila od več strani.

Heinrich Burgstaller

Tudi studenec noeče zmrzovati
Tudi domačemu studentu je treba zimskega plašča, kadar postane mrzlo in ledeno. Debel slammati povoj ga z gotovostjo ščiti, da ne zamrzne.

(Scherl Bilderdienst - Dinges - Autoflex)

Razno

Ernst Heinkel, slavni konstruktor letal

Za visoko razvito nemško letalstvo si je pridobil mnogo zaslug tudi Ernst Heinkel, ki je praznoval te dni 30-letnico praktičnega dela kot konstruktor letal. Teh 30 let obsega malone vso zgodovino nemškega letalstva.

Že kot mlad slušatelj visoke tehnične šole v Stuttgartu se je začel zanimati za letalstvo. V kavarnah je prebirav v francoskih listih članke o francoskem letalstvu, ki je bilo takrat razmeroma že visoko razvito. Po teoretičnih študijah se je lotil jeseni leta 1909. gradnje letala. Sam je vse narisal in izdelal, toda prvi polet se je ponesrečil. Letalo je treščilo na tla in se razbilo. Hudo ranjenega mladega konstruktorja so morali odpeljati v bolnišnico.

Čim je okreval je dobil službo konstruktorja v družbi za zračni promet. Bilo mu je šele 26 let, ko je postal tehnični ravnatelj in šef-konstruktor tovarne letal v Brandenburg. Tam je zgradil zelo dobra eno- in dvosedežna bojna letala, s katerimi je bila zagotovljena nemška premoč na obali v Flandriji. Že takrat je zgradil prvo letalo za bombardiranje.

Heinkelu ovire niso pomenile nič drugega, kakor da jih je treba premagati. Navzlic težavnim pogojem glede osnutkov in gradnje novih tipov je izdeloval vedno nova in izpopolnjena letala in tako mnogo doprinesel k razvoju nemškega letalstva.

Tovarna Ernst Heinkel Flugwerke, ustanovljena po svetovni vojni leta 1920, je skonstruirala in zgradila že okrog 60 tipov: od prometnih in potniških letal do najmodernejših bojnih letal, ki so posegla prvič v boj med špansko državljansko vojno in ki imajo posebno važno vlogo v sedanji vojni. Zlasti je zaslovelo bojno letalo »HE 111«, s katerim so dosegli nemški letalci presenetljive uspehe.

Heinkel ima še vedno polno glavo načrtov in idej za nove tipe, a za sedaj mora počakati s svojimi idejami. Politik

Spremembe nemškega kazenskega prava

Dne 4. septembra 1941. je izdala nemška vlada zakon o spremembah kazenskega prava. V našem listu smo že pred tedni (štev. 22. z dne 1. novembra) omenili nekatere splošne nove določbe, danes navedemo v dopolnilo k takratnim podatkom še nekatera druga važna določila novega kazenskega prava, katerih poglobitveni namen je, spraviti kazensko zakonodajo v sklad z narodno-socialistično miselnostjo.

Pri nemški pravni akademiji (Deutsche Rechtsakademie) je določen poseben odbor nemških in avstrijskih strokovnjakov za kazensko pravo. Njegova naloga je, sestaviti nov kazenski zakonik, ki bo veljal v starih in novih pokrajinah velike Nemčije. Za osnovo je vzela komisija stari avstrijski kazenski zakonik. Dokler pa novi

(Nadaljevanje na 7. strani)

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično

Deutsch methodisch und praktisch

37. LEKCIJA

Die Marillen meiner Mutter
(Schluß)

Diese Nacht habe ich zwischen Furcht vor Entdeckung und Hoffnung auf großen Ruhm nicht geschlafen. Als ich am nächsten Tage von der Schule zum Mittagessen nach Hause kam, sah ich an den verweinten Augen meiner Mutter, daß die Übeltat bereits entdeckt war. Das ganze Tischgespräch bestand aus Marillen. Mein Vater schien den Vorfall garnicht aufregend zu finden, und es schien mir sogar, als ob er, wenn er das Wort an meine Mutter richtete und »deine Marillen« sagte, ein heimliches Lächeln unterdrückte. Mein Bruder schaute mich so merkwürdig an, sein Blick lag zwischen Haß und Bewunderung. Meine Mutter war trostlos. Wenn sich das Wort »Dieb« einschlich, gab es mir fast einen Stich, und heimlich hätte ich am liebsten schon wieder alle Marillen auf den Baum zurückgehängt.

Ich hatte nicht gedacht, daß diese Tat meiner Mutter so nahe ging, und mein Gewissen drückte furchterlich, denn ich hatte meine Mutter sehr lieb. Ich wollte wenigstens ein bißchen mein Vergehen wieder gut machen und ein Körbchen Marillen für meine Mutter zurückholen.

Als es Abend wurde, schlich ich mich heimlich in den Wald zu unserem Lager. Die Marillen waren geheiligtes Eigentum des Stammes geworden. Ich wandte alle Vorsicht an, denn ich wußte, was mir drohte im Falle einer Entdeckung — Marterpfal, Entehrung, Knechtschaft. Trotz meiner Vorsicht wurde ich bemerkt und verfolgt, aber ich konnte nicht mehr eingeholt werden.

Mit klopfendem Herzen schlich ich in das Schlafzimmer meiner Eltern. Ich war eben damit beschäftigt, einen Zierkorb am Kamin anzufüllen, als ich hinter mir ein Geräusch hörte. Meine Mutter war eingetreten. Wir waren beide überrascht. Ich wollte sagen, ich hätte die Marillen beim Krämer gekauft, ich hätte... aber ich brachte kein Wort hervor, wurde purpurrot und sah zu Boden. Es drückte mich furchterlich in der Kehle, ich wollte standhaft bleiben, aber schon rollte eine dicke Träne über meine Wangen und da war es vorbei, ich begann furchterlich zu schluchzen...

Meine Mutter zog mich an sich, und als sie sagte: »Du bist ja doch ein guter Bub«, da schien es mir, als kämen (kakor da bi ji prišlo solze) ihr selbst die Tränen. Sie streichelte mein Haar und küßte mich immer wieder auf die Stirne. Ich habe nicht zu sagen brauchen, ich hätte die Marille beim Krämer gekauft, wir sprachen überhaupt nicht von den Marillen...

Am anderen Tag war der Große Kriegsrat. Mein Bruder wurde Häuptling. Was ich keinesfalls erwartet hatte, trat ein. Er begann sein Amt mit einer großzügigen Tat — meiner Begnadigung.

Mein Vater war der einzige, der noch hin und wieder die Marillen in das Tischgespräch bringen wollte, aber meine Mutter ging darauf nicht ein.

Der Baum hinterm Hause blühte alle Jahre wieder, und obwohl er keine Früchte mehr trug, hing meine Mutter mit einer unsäglichen Liebe an ihm. Wen sie sich ausruhte, so geschah es am liebsten auf der Bank in seinem Schatten.

Meine Mutter starb. Mein Bruder und ich erfüllten ihre letzte Bitte und setzten einen Zweig des Baumes auf ihr Grab. Da erst erzählte mir mein Bruder, daß er mich damals wegen den Marillen verschwärtzt hatte...

Ich bin lange allein am Grabe geblieben, ich koste und streichelte den Zweig des Marillenbaumes und trat in die vergangene Kinderzeit... »Du bist ja doch mein guter Bub!« Ich hörte diese Worte wie damals und verstand ihren tiefen Sinn... stumm Verzeihen — unerkanntes Heldentum meiner Mutter... einer Mutter.

Wörter

als ob — kakor bi
anfüllen — polniti, napolniti
anwenden (Vorsicht) — oprezen biti

aufregend — razburljiv
ausruhen (sich) — izpočiti (si)
Begnadigung (w) — pomiloščenje
bereits (schon) — že

bestehen (aus etwas), es bestand, es hat bestanden — sestojati (iz), sestojalo je
Bewunderung (w) — občudovanje
Blick (m) — pogled
blühen — cvesti

da (jetzt) erst — sedaj šele
drohen (mir droht) — pretiti (groziti, preti mi)

Eigentum (s) — last(nina)
einholen (jemanden — dohiteti (koga))
einschleichen (sich — prikrasti se
entdecken — odkriti, zaslediti

Entdeckung (w) — odkritje
Entehrung (w) — osramotitev
erfüllen (eine Bitte) — spolniti (prošnjo)

Furcht (w) — strah, bojazen
geheiligt — posvečen
geschehen, es geschah, es ist geschehen — zgoditi se, zgodilo se je

Gewissen (s) — vest
heimlich — skriven, -a, -o, tajen, -a, -o
Heldentum (s) — junaštvo
hervorbringen — iz-, pri-, nesti, ustvariti

Hoffnung (w) — upanje, nada, pričakovanje

Kamin (m) — kamin, dimnik
Kehle (w) — grlo, goltanec
keinesfalls — nikakor ne
Kinderzeit (w) — otroška doba, otroška leta

Knechtschaft (w) — suženjstvo, hlapčevstvo

kosen (liebkosen) — ljubkovati
Krämer (m) — kramar
merkwürdig — znamenit, -a, -o, nenavaden, -a, -o

purpurrot — škrlatast, -a, -o
Ruhm (m) — slava

schleichen (sich) — lezti, laziti
schluchzen — ihteti
Schluß (m) — konec, sklep

setzen (ein Baum) — saditi (drevo)
Sinn (m) — pomen, smisel
sogar — celo

Stamm (m) — Volksstamm — rod, plemo
standhaft — stanoviten, -a, -o; vztrajen, -a, -o

streicheln — gladiti, božati

Tischgespräch (s) — razgovor pri mizi

Träne (w) — solza

trostlos — brez tolažbe, brezupen

unerkant — nepoznat, -a, -o

unsäglich — neizrekljiv, -a, -o

unterdrücken (etwas) — potlačiti, tiskati

Übeltat (w) — zločin, hudodelstvo

verfolgen (jemanden) — preganjati, zasledovati

Vergehen (s) — pregrešek, zmeta

verschwärzen (jemanden) — očrnti

verweint — objakon, -a, -o

Vorfall (m) — dogodek, prigodek

ziehen, zog, ich habe gezogen — vleči, vlekem

Zierkorb (m) — okrasni koš

zurücklegen — odložiti, prištediti, na stran de(va)ti

zurückholen — nazaj prinesiti

Zweig (m) — vejica

Redewendungen

nach Hause kommen — domov priti
etwas aufregend finden — nekaj razburljivo najti

das Wort an jemanden richten — ogovoriti koga

es gab mir einen Stich — zaskalelo me je

etwas geht mir nahe — nekaj me pretresa

das Gewissen drückt — vest peče

lieb haben (gerne haben) — ljubiti

ein bißchen — malo

etwas wieder gut machen — nekaj poravnati

es wird Abend — zmrači se, večer bo

im Falle — v primeru

ich war eben damit beschäftigt — ravno sem se bavil s čim

überrascht sein — presenečen biti

etwas an sich ziehen — nekaj k sebi vleči

ich habe nicht zu sagen brauchen — ni mi bilo treba reči

auf etwas eingehen — pristati na kaj

hängen (an jemanden) — posebno rad imeti koga

Spremembe nemškega kazenskega prava
(Nadaljevanje s 6. strani.)

zakonik ne bo izdelan, bo v veljavi cela vrsta novih specialnih kazenskih zakonov in uredb, katerih veljavnost za celo državo proglašajo zgoraj omenjeni zakon z dne 4. decembra. To so: zakon za obrambo pred političnimi nasilstvi, zakon za jamstvo pravnega miru, zakon zoper rope s pomočjo avtomobilov, zakon proti nasilnemu ropu otrok, uredba o poslušanju tujih radijskih postaj, uredba o vojnem gospodarstvu, uredba o narodnih škodljivcih, uredba o zaščiti oborožene sile, uredba o nasilstvih in uredba o uravnavanju potrošnje.

Südkärntnerji

stavijo svoje smuči na razpolago nemškim vojakom, ki se bojujejo za Evropo!

Novi zakon o spremembah kazenskega prava je v splošnih odredbah uveljavil nekaj novih splošnih načel, ki odgovarjajo novemu nemškemu narodno-socialističnemu pojmovanju. To velja zlasti za nove določbe o umoru in uboju. Po teh je morilec tisti, ki ravna zahrbtno, bojazljivo, iz nizkotnih namenov. Samo bojazljivi morilec zasluži p. teh načelih najstrožjo kazen. Ubijalec mora biti tudi sicer kaznovan, toda mileje. Odslej je morilec samo tisti, ki ubije drugega iz želje po ubijanju, v zadovoljitev lastnega spolnega nagona, iz koristoljublja ali iz drugih nizkotnih, podlih razlogov in sicer zahrbtno ali kruto, ali pa na običajni način, pa z namenom, da bi s tem omogočil ali zakrli kako drugo kaznivo dejanje.

Za taka zločina je zagrožena smrtna

kazen, v lažjih primerih pa dosmrtna ječa. Kar se tiče zgoraj navedenih novih zakonov in odredb, ki doslej še niso bile nikjer — vsaj v tolki meri ne — vsebovane v kazenskih zakonikih, predvidevajo zelo stroge kazni, navadno kar vedno smrtno kazen za vse težje primere.

Zapeljiva torta

Nekoč je sprejel pruski kralj Viljem v važni zadevi neko deputacijo. Može so povabili h kraljevi mizi. Spočetka je bilo tem sicer malo nerodno v visoki družbi, toda ljubeznivost vladarske dvojice in vpludno, prikupno vedenje tedanjega dvornega ceremoniarja, grofa Stillfrieda, jim je to zadrego kmalu pregnala.

Na mizo je prišla tudi imenitna torta. Eden izmed gostov, družinski oče, si je domislil, da bi bila njegova otroka gotovo zelo vesela, če bi jima prinesel malo te dobre stvari in je v trenutku, ko je mislil, da ga nihče ne opazuje, spustil v žep dva kosa. Grof Stillfried, ki je to opazil, mu je dal še dva kosa, češ: »Prosim, vzemite, vzemite! To je gotovo za otroke!«

Kraljica Avgusta, ki je slišala ta stavek, je menila, da se pogovarjata samo o otrokih in je moža vprašala:

»Koliko otrok imate?«

Mož v svoji razburjenosti je mislil, da se nanaša to vprašanje na torto in je odgovoril jecljaje:

»Štiri imam, veličanstvo, toda dva sta od grofa Stillfrieda!«

V prvem trenutku je bilo vse okamenelo od tega odkritja, grof pa se je hitro zbral in je z nasmehom pojasnil zadevo.

Očetu, ki je hotel svojima otrokoma napraviti veselje, so takoj dali večji zavitek torte.

Alle Tage wieder

liegt es auf unserem Tisch: das gute Brot unseres Landes. Aus Mehl vom vollen Korn, vom guten Roggenkorn ist es bereitet. Kernig, duftend und voll Kraft.

Aus Korn, dem vollen und guten Roggenkorn ist auch das Getränk, das dazu gehört: unser Perola, der gute Perloroggenkaffee. Auch er so kernig, duftend und voll Kraft!

Perola

hat Kraft vom Korn!

Tvoenica kvasa
ALOIS KANZ
 MANNSBURG - Tel. 2
Stari dobri kvas

Dentist Vinzenz Ferian
 otvori 10. januarja 1942 svojo zobno prakso
 v Leesu pri Veldesu, št. 101.

ERMAN & ARHAR
 MÖBELTISCHLEREI
 ST. VEIT/SAVE
 FERNRUF:
 ST. VEIT Nr. 716

L. PORENTA
 L E D E R W A R E N
 ERMERN Nr. 16
 POST BISCHOFBLAAK

Brüder Werbitsch
 L E D E R F A B R I K
 Neumarkt

Spielwaren
Kinderwagen
Kinderbetten
GRÜNER
 Klagenfurt, Bahnhofstr.

Staatliche Oberschule für Jungen in Krainburg
 (Früher Staatsrealgymnasium in Krainburg)
 Der Beginn des ordentlichen Unterrichtes an der Oberschule in Krainburg
 muß neuerdings verschoben werden. Der Zeitpunkt des Unterrichtsbeginnes
 wird rechtzeitig im »Karawanken Bote« verlautbart werden.
 Gez. Gatterer,
 mit der Leitung beauftragt

Staatliche Oberschule für Jungen in Krainburg
 (Preje Državna realna gimnazija v Krainburg)
 Začetek rednega pouka na zavodu se mora ponovno odgoditi. Čas, ko bo
 pričel pouk, se objavi pravočasno v »Karawanken Bote«.
 Ravnatelj: Gatterer, I. r.
 poverjen z vodstvom zavoda

Iščem
meblirano sobo
 v Krainburgu.
 Ponudbe poslati na Ing. J. Sittler,
 Hotel Europa, Krainburg

Stempel
 SIEGELMARKEN - ENAUSCHÜBBER
 LIEFERT
 RASCH
 UND
 SAUBER
 THEODOR RABITSCH
 ST. VEIT a. d. SAWE

Vsem
 srečno novo leto!
Franz Jamnik
 Fleischerhauer und
 Selcher
 Krainburg

Industrieabbrüche
 Gebrauchs-Ma-
 schinen kauft
Kurt Frick
 Klagenfurt
 Salmstrasse 7
 Fernruf 1486

**FRANZ
 BERLITSCH**
 mechan. Werkstätte
 ZWISCHENWASSERN

Anton Wagner
 Radmannsdorf
Färberei
 und
**chemische
 Reinigung**

**Herrenhüte
 JOHANN JANZ**
 Moški klobuki
JOHANN JANZ
 Sprejemajo se klo-
 buki v popravilo
KRAINBURG

Kaffeemittel
ESSIG · SENF
 FABRIK C. WENGER KLAGENFURT

**ANTON
 JESCHE**
 Schuherzeugung
 Neumarkt - Südkärnten

Wer spart,
 sorgt für das Alter;
 deshalb trage auch Du
 Deine Ersparnisse in die
Kreissparkasse Krainburg
 mit der Hauptzweigstelle Laak

Kdor varčuje,
 skrbi za svojo starost;
 radi tega nosi tudi ti
 svoje prihranke v
Kreissparkasse Krainburg
 z glavno podružnico Laak

**FUCHSE
 MARDER** kauft
ILTISSE WIENER PELZWERKSTÄTTE
UND ALLE **J. Veselý**
ROHFELLE KLAGENFURT, Flensburger Str. 2

ALTERTUMER
Möbel eingelegt, geschnitzt oder bemalt,
Bilder, Holzfiguren, Zinngeschirr, echte
Teppiche, alte Münzen kauft stets
 Antiquitätenhandlung
FRITZ PRAUSE, KLAGENFURT

„Runo“
Sedimente. Gen. mit beschränkter Haftung. Neumarkt
 Schaf-, Ziegen- und Kalbsleder, schwarz und
 farbig für Schuhe, Bekleidung und Taschen

KRAINBURGER TEXTILFABRIKEN G. m. b. H.
KRAINBURG